

Espai Jordi Esteve- ADRE (UAB)

L'ADRE, Aula de Recursos Educatius, és una mediateca de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. A més dels recursos bibliogràfics, lúdics, audiovisuals i associats a les TIC, compta amb una excel·lent col·lecció de materials manipulables en l'àrea de l'educació matemàtica. Bona part d'aquests materials procedeixen de l'antic Laboratori de Matemàtiques de l'Escola de Mestres de "Sant Cugat" i havien estat recopilats originalment gràcies al treball de Jordi Esteve, Joaquim Giménez, Josep M. Fortuny, M. Lluïsa Fiol, David Barba... Un cop integrada a l'ADRE, Jordi Esteve, va anar tenint cura d'aquesta col·lecció. La seva mort prematura està comportant una certa reestructuració d'aquest material (ubicació física, actualització de catàlegs, canals d'ús i consulta, contacte amb el professorat...) que està tirant endavant especialment el professor David Barba del Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals i que ha conduït a la creació de l'anomenat "Espai Jordi Esteve".

Hem tingut accés a un primer catàleg del material original del Laboratori de Matemàtiques de l'Escola de Mestres que fou elaborat a l'any 1988 i realment resulta admirable la feina que varen fer els professors ja esmentats en un període on aquest tipus de recursos no eren gens comuns. Tant la varietat dels materials com la seva qualitat donen a aquesta col·lecció un interès especial. Resseguint les prestatgeries matemàtiques de l'ADRE es descobreixen, en les seves versions més originals, recursos que han passat a la història de l'educació matemàtica i que continuen presents a l'escola en versions renovades que no sempre han fet justícia a les originals. S'observa que sempre es va tenir molta cura en la bona qualitat dels materials que s'adquirien i que curiosament, malgrat el pas del temps, molts d'aquests recursos es troben en un magnífic estat de conservació. A continuació en descriu alguns conscient que seré injust amb molts d'altres no menys meravellosos.

Es disposa de diverses caixes de reglets Cuisenaire originals com la que apareix en la fotografia següent:

Sorprèn la nodrida col·lecció de dominós matemàtics (dominós de percentatges, dominós de fraccions, dominós de sumes i restes, dominós d'equacions, dominós d'equivalències, "dominós" amb peces hexagonals, etc.):

Em va semblar molt interessant el material multilink amb els seus accessoris i les seves guies didàctiques originals. Actualment és un material molt conegut i utilitzat però sembla que l'associem sempre amb el camp de la geometria (especialment construcció de policubs). En canvi, consultant els catàlegs i les guies originals, descobrim que es va pensar molt per aplicacions a l'aritmètica i l'estadística:

Són particularment interessants les maletes i les galledes amb polígons per formar mosaics. Hi ha una quantitat abundant de peces, algunes força grans i fetes amb materials de qualitat. S'observa que hi ha hagut una selecció curiosa. Les dues imatges que segueixen corresponen a aquests recursos:

Crida l'atenció també algun material especialment singular, per exemple cintes de vídeo i diapositives força antigues, d'una època on eren quasi desconegudes a les nostres escoles. A part d'això hi ha molts altres recursos curiosos. N'és un exemple l'aparell de la fotografia següent que va amb piles i que serveix per generar figures de revolució a partir d'una àmplia col·lecció de perfils que s'encaixen com la broca d'un trepant:

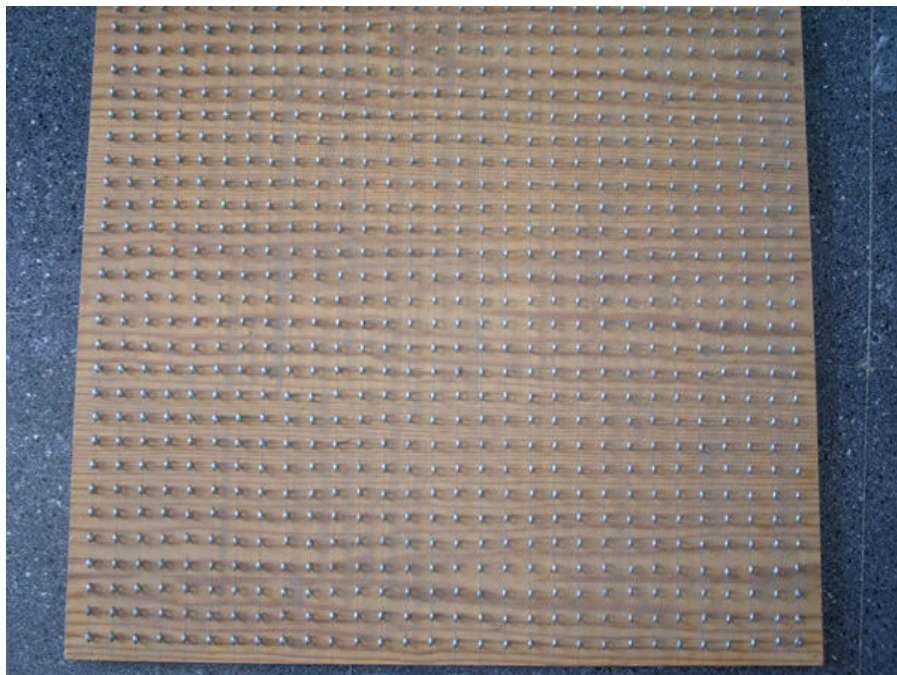
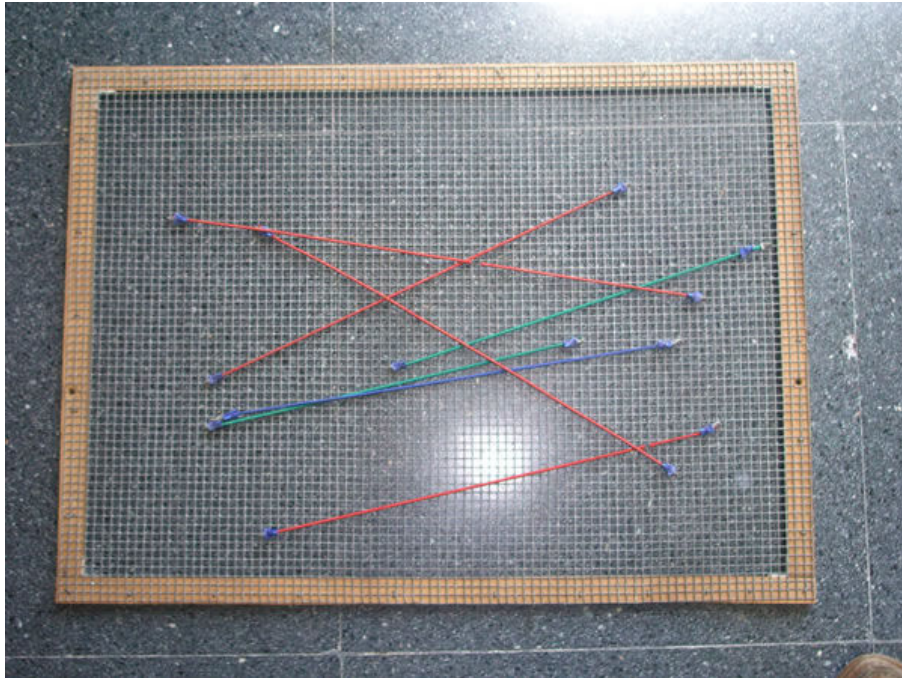

Entre les moltes maletes amb materials que hi ha hem seleccionat la de la figura següent que recull eines de mesura diverses. Es tracta d'un equipament que no és massa freqüent de trobar agrupat:

Resulta interessant observar la varietat de cases comercials de les quals hi ha objectes. És una invitació a posar atenció en el que el mercat ens ofereix. També hi ha recursos construïts pels propis alumnes com els dos geoplans que apareixen a les imatges següents. El primer és senzillament un marc amb un enreixat en el qual s'hi enganxen gomes del cabell i el segon un geopla amb claus de ganxo que permeten

ancorar-hi gomes per formar figures tridimensionals. De fet és, doncs, una varietat de geoespai.

És impossible descriure l'ADRE (o una part d'ell, com és el cas) sense fer esment de la magnífica col·lecció de materials Montessori que varen ser recollits pel professorat d'educació infantil en la mateixa època en què es va fer l'esforç per recollir material matemàtic. Actualment, en el marc de l'ADRE, resulta un complement extraordinari per a l'Espai Jordi Esteve. Es tracta de models ben elaborats i ben conservats que, en el seu moment, varen representar una innovació important i que han deixat la seva empremta positiva en la nostra cultura escolar. La fotografia següent mostra una part d'aquest petit tresor:

Quan es visita el bloc matemàtic de l'ADRE, l'Espai Jordi Esteve, es té la impressió de trobar-se davant del testimoni material de molts anys de feina i de molt de coneixement. Cal reconèixer l'esforç de totes les persones que han col·laborat per fer-ho possible!

No voldria acabar sense agrair al professor David Barba la seva disponibilitat en mostrar i comentar tot aquest material i animar-lo -a ell i als altres membres del Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals de la UAB- a continuar la tasca de tirar endavant aquest projecte des del record a Jordi Esteve i el compromís de servei a l'educació matemàtica.